

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 18/2005 rd

Statsrådets utredning med anledning av kommissionens förslag gällande statligt stöd för regionala ändamål och användning av strukturfonderna för delfinansiering av investeringar — Finlands ståndpunkt

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 23 september 2005 en kompletterande skrivelse 3. KTM 22.09.2005 i ärende E 58/2004 rd till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Kari Virtanen, handels- och industriministeriet
- konsultativ tjänsteman Jussi Ylilahti, inrikesministeriet
- direktör Keijo Sahrman, Finlands Kommunförbund.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande FvUU 21/2004 rd och FvUU 7/2005 rd i ärendet.

UTREDNINGEN

Förslagens huvudsakliga innehåll

Förslaget handlar om kommissionens utkast till riktlinjer för regionalstöd, ett dokument som ska ange kriterierna för val av stödberättigade regioner och de grundläggande principerna för tillåtna stödordningar (investerings- och driftstöd) för 2007—2013. Riktlinjerna för regionstöd gäller stöd av nationella medel. I den mån EU-reglerna medger att strukturfondsmedel används till att delfinansiera investeringar tillämpas riktlinjerna för regionstöd också på dem.

Finlands gällande ståndpunkt bygger på EU-ministerutskottets strategi från den 18 februari 2005, som stora utskottet omfattade utifrån fack-

utskottens utlåtanden den 4 mars 2005. Kommissionen publicerade ett nytt utkast till dokument i juli 2005. I ljuset av det nya utkastet ser det ut som om merparten av Finlands mål skulle uppfyllas, men för att vi ska få igenom alla våra viktigaste mål måste utkastet ändras och preciseras på vissa punkter. Med anledning av detta har EU-ministerutskottet preciserat den gällande strategin den 23 september 2005.

Regeringens ståndpunkt

EU-ministerutskottet har den 23 september 2005 preciserat Finlands hållning på följande punkter:

1. Regioner med låg befolkningstäthet enligt artikel 87.3 c: Finland är i det stora hela tillfreds med kommissionens förslag till definition av stödberättigade regioner. Förslaget ger medlemsstaterna tillräckligt stort spelrum i valet av stödberättigade regioner.

Finland anser fortfarande att definitionen av regioner med låg befolkningstäthet (befolkning < 12,5 personer/km²) bör vara antingen NUTS II eller NUTS III och att medlemsstaten själv får bestämma vilkendera nivån som gäller.

Enligt vår mening bör befolkningen beräknas i relation till regionernas totala yta, inte landytan.

För att lokala särskilda förhållanden ska kunna beaktas bättre i definitionen av stödberättigade regioner föreslår Finland att villkoret under punkt 27, dvs. en befolkning på minst 20 000 invånare, minskas t.ex. till 15 000 invånare.

2. Driftstöd: Finland tillstyrker kommissionens förslag om driftstöd.

3. Höjd stödnivå för investeringsstöd i regioner med den lägsta befolkningstätheten: En höjd nivå på investeringsstödet är motiverad med hänsyn till de särskilda problemen i de yttersta områdena. Därför föreslås det att Finlands tidigare ståndpunkt upprepas med motivering, alltså: "Inom synnerligen glest befolkade regioner bör det också vara möjligt att bevilja höjda investeringsstöd (t.ex. bonus på 10 procentenheter) jämfört med den allmänna stödnivån för glest befolkade c-regioner".

4. Andra detaljsynpunkter på översynen av riktlinjerna för regionstöd:

4.1 Vi omfattar kommissionens förslag till ny stödform för småföretag i inledningsfasen. Värt att notera i förslaget är att man för första gången avser att införa också ett stödtak i euro på företagsnivå vid sidan av enbart stödnivåer.

Kommissionen lägger fram ett brett spektrum av stödberättigade kostnader som också omfattar kostnader typ driftstöd. De föreslagna stödnivåerna är rätt låga och minskar risken för konkurrenssnedvridningar.

Vi anser att stöd också ska kunna beviljas utanför stödberättigade regioner. Det logiska vore

i så fall att både stödnivåerna och stödtaken är något högre i de stödberättigade regionerna än i andra regioner.

4.2 Investeringsstöden till stora företag hör utan tvivel till kategorin mest konkurrenssnedvridande stöd och därför vill Finland ordagrant upprepa sin tidigare ståndpunkt med motivering: "Finland anser samtidigt att investeringsstödet till storföretag bör avgränsas t.ex. till 30 procent av stödtaket i medlemsstaterna. Förslaget ligger i linje med Europeiska rådets mål i Stockholm och Barcelona för att minska stöden med de mest konkurrenssnedvridande effekterna. Vidare tillstyrker Finland att de sektorsövergripande rambestämmelserna för regionalstöd till stora investeringsprojekt tas in i de nya reglerna för riktlinjerna. Regeln kunde rentav skärpas genom ett tak i euro för investeringsstöd till enskilda projekt".

4.3 Kommissionen föreslår två år för regionerna att anpassa sig till de nya strängare stödvillkoren, men det är inte tillräckligt. Därför vill Finland upprepa sin nuvarande ståndpunkt med motivering, alltså: "Finland föreslår att de c-regioner som ska bildas av regioner enligt artikel 87.3 a ska få driftstöd enligt nu gällande regler under en övergångsperiod på fem år. Driftstödet är motiverat den tid regionen anpassar sig till den nya situationen".

4.4 Följande frågor är fortfarande aktuella och därför föreslås Finlands ståndpunkt bli upprepad utan ändringar: "Finland tillstyrker dessutom en regel om gruppundantag för regionalstöd. Kommissionens förslag är motiverat för att underlätta de administrativa procedurerna när hotet om konkurrenssnedvridning är litet. Driftstöd för transportsektorn är t.ex. en stödform med få konkurrenssnedvridande verkningar och bör därför omfattas av gruppundantag. Finland föreslår i alla fall att kommissionens förslag till temporärt stöd (kategori 4) inte ska omfattas av gruppundantag.

Likasa bör bruttonivå användas i stället för nuvarande nettonivå".

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Statsrådets skrivelse gäller kommissionens utkast till riktlinjer för statligt regionstöd för 2007—2013. Förvaltningsutskottet har lämnat utlåtandena FvUU 21/2004 rd och FvUU 7/2005 rd under tidigare behandlingsfaser.

Kommissionen lämnade i juli 2005 sitt senaste utkast till riktlinjer. Förvaltningsutskottet noterar med tillfredsställelse att förslaget har utvecklats i en gynnsam riktning och att det beaktar flera av de faktorer som utskottet lyft fram i sina utlåtanden. Men vissa preciseringar är fortfarande på plats för att Finlands viktigaste mål ska uppnås. Med hänvisning till skrivelsen och annan utredning finner utskottet Finlands ståndpunkter nödvändiga och angelägna. Men det vill fästa uppmärksamhet vid hur lite tid som lämnats för behandlingen i riksdagen.

Utskottet ser positivt på att definitionen av de föreslagna stödberättigade regionerna medger större flexibilitet med att bestämma vilka regioner som ska finnas på stödkartan. Det noterar att kommissionens förslag ger regeringen breda befogenheter att välja regioner. Utskottet hänvisar till skrivelsen på denna punkt.

Utskottet understryker betydelsen av kriteriet region med låg befolkningstäthet för Finland i ett längre tidsperspektiv. Det anser att befolkningstätheten bör ges samma status som kriterium på regional utveckling som bnp och sysselsättning. Utskottet stöder Finlands mål för definitionen av region med låg befolkningstäthet. Enligt utredning bör Finland fortsatt sträva efter NUTS II-nivån, inte minst på sikt. Det är fortfa-

rande bäst att befolkningstätheten beräknas utifrån den totala ytan för att de geografiska nackdelarna med talrika vattenområden för näringsverksamheten och samhällsstrukturen ska kunna beaktas bättre.

Utskottet anser i likhet med regeringen att kommissionens förslag till driftstöd, inbegripet transportstöd, är bra. Det är viktigt att varje område har sina naturliga näringar och att detta vägs in i stödordningen. Förslaget går i rätt riktning när det gäller villkoren för företagsamhet i regioner med låg befolkningstäthet och fler arbetsplatser.

Utskottet ser mycket positivt på kommissionens förslag till nytt stöd för företag i inledningsfasen. Det är särskilt viktigt för en balanserad näringsstruktur och nya arbetstillfällen att det uppstår innovativa tillväxtföretag och att man hjälper i gång dem. Stöd för företag i inledningsfasen bör också kunna beviljas regioner utanför de stödberättigade regionerna. Det är viktigt med nya företag för utvecklingen också av de här områdena. Nyetablerade företags problem är inte enbart beroende av företagens geografiska läge. Utskottet konstaterar att den nya stödformen givetvis också kräver att det avsätts resurser för den i statsbudgeten.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet meddelar

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt i saken.

FvUU 18/2005 rd — E 58/2004 rd

Helsingfors den 30 september 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Jyrki Kasvi /gröna
Esko Kurvinen /saml

Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.